

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialny kierownik działów: kultury i sztuki Witold Noskowski gospodarczego i giełdowego dr Marjan Chelmiński.
za wszelkie inne działy odpowiada Edmund Rakowski, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Redaktor: Bohdan Jarochoński

Nr. 36

Poznań, poniedziałek dnia 23 stycznia 1933

Rok XXVIII

Obchód powstania 1863 r. okryty żałobą

Zgon weterana-patrioty w czasie defilady

Dostojnie na posterunku, pak prawdziwy żołnierz, zmarł śp. Józef Kaiser z Ostrowa, sędziwy weteran z powstania w 1863 r. Wczoraj, podczas defilady wojska przed weteranami, na placu przed katedrą, śp. Kaiser zasiał nagle. Staniającego się podtrzymał por. Jarosz z 1 p. pancernego, por. Tadeusz Szulc z 7 bat. łączności, wnuk weterana p. Edmund Dolniak i p. Tomczak i przenieśli go do pobliskiej kanonji ks. kanonika Steuera.

Niestety śp. Kaiser był już konający. Ks. kan. Steuer udzielił konającemu ostatnich Sakramentów i absencji. W kilka minut później nastąpił zgon, który stwierdził przybyły niebawem lekarz pogotowia. Zwłoki sędziwego powstańca przewieziono do kostnicy szpitala wojskowego.

Śp. Józef Kaiser mieszkał w Ostrowie przy ul. Sienkiewicza 3. Postać sędziwego patrioty - powstańca znana była prawie każdemu dziecku Ostrowa. Do ostatniej chwili był czynny i obowiązkowy i z niezwykłą, wyróżnienia godną, obowiązkowością pełnił obowiązki chorążego w Zw. Weteranów z 1863 r. Corocznie przybywał na obchód powstania styczniowego do Poznania. W Ostrowie brał żywy udział w życiu organizacyjnym. Jego zasługą jest przechowanie sztandaru z 1863 r., którego podobiznę reprodukowaliśmy w sobotnim wydaniu „Kurjera Poznańskiego”. Pamiętkowy sztandar z wizerunkiem Bożarodzicy z Dzieciątkiem w koronie po jednej stronie, a po drugiej z podobizną Białego Orła w stylu epoki napoleońskiej i Księstwa Warszawskiego, na pięknie uwydatniających się na podniebieniu przez zab. czasu jedwabiu amarantowym, przechowywał przed szpiegowaniem okiem Prusaków jak relikwie.

Sztandar, pod którym walczyli powstańcy w 1848 r., a następnie 1863 r., przechowany był w ostrowskim kościele, a gdy minęło niebezpieczeństwo, gdy Ojczyzna stała się wolną, śp. Kaiser nosił sztandar jako chorąży Stow. Weteranów z 1863 r.

Śp. Józef Kaiser urodził się 23 listopada 1843 r. w Ostrowie. W powstaniu

w 1863 r. brał udział w oddziale pułkownika Edmunda Calliera i gen. Young de Blanckenhaima. Pod przewodnictwem Szumlańskiego walczył w potyczkach pod Szczawinem, Kościelnem, Tomaszewem, Rawą i Uniejowem. Ranny w prawą rękę pod Grójcem, po wyleczeniu walczył znowu w oddziale Miśkiewicza przy konnych strzelcach (ulanach) w

Święto Trzech Króli mieszkańcy Londynu obchodzą bardzo uroczysto. Dom królewski składa w kaplicy królewskiej kościoła św. Jakóba w darze złoto, kadzidło i mirę. Obrazek przedstawia powracającą z uroczystego obrządku honorową gwardię królewską.

„Strzelec“

Pod tym tytułem krakowski „Głos Narodu”, zamieszcza artykuł wstępny, którego główne usłepy brzmią:

Stosunek sfer dziś Polską rządzących do „Strzelca” zawsze był ścisły i bliski. Ze przypomniemy chociażby wypadki z listopada 1923 r. na ulicach Krakowa. W najbliższym czasie ma się zacieśnić jeszcze bardziej. W myśl bowiem niedawno wydanych rozkazów nastąpić ma poddanie „Strzelca” wojskowej komendzie i obsadzenie kierowniczych placówek w „Strzelcu” płatnymi z budżetu wojskowego oficerami.

A jednak „Strzelec” znajduje się na drodze, wiodącej ją ku zupełnej prawie izolacji — że użyjemy najlagodniejszego określenia — w stosunku do społeczeństwa. A nie brak wcale takich miejscowości, w których „Strzelec”, mimo nacisku czynników rządowych i wielu zachodów ze strony B. B., ani rusz nie może paru młodzieńców zdobyć dla siebie. Skąd to pochodzi?

Przyczyną tego nieprzyjemnego stosunku społeczeństwa do „Strzelca” wcale nie jest jakiś lekkomyślny pacyfizm starszych lub młodzieży. Śmiało to można powiedzieć, że tak starsze pokolenie, jak młodsze, zdaje sobie sprawę z niebezpieczeństwa niemieckiego i z obowiązków, które z niego wynikają dziś i wynikną kiedyś w przyszłości... Niechęć do „Strzelca” ma w czem innym źródło!

Referent budżetu ministerstwa spraw wojskowych, pos. Polakiewicz, przemawiając w sejmowej komisji budżetowej na temat m. in. i przysposobienia wojskowego, oświadczył, że — wprawdzie wojskowe wykształcenie w „Strzelcu”

jest niższe, niż wykształcenie w wojsku, ale za to „uświadomienie obywatelskie i wychowanie stoją w „Strzelcu” na bardzo wysokim poziomie”.

Wywoła to w kraju uśmiech powątpiewania, a — sądzę — i sami „strzelcy” będą nieco zażenowani temi pochwałami; trzeba im bowiem oddać tę sprawiedliwość, że tej jednej ambicji nie mieli, by się wspiąć na ten „bardzo wysoki poziom” moralnego wychowania, o jakim p. poseł Polakiewicz mówił. Było dotąd raczej przeciwnie. Nie ulega wątpliwości, że gorąca pochwała posła Polakiewicza wiś w powietrzu, a dotychczasowa działalność „wychowawcza” w „Strzelcu” wyjaśnia, dlaczego społeczeństwo tak się nieprzychylnie do niego odnosi.

Prócz względu moralnego działa tu jeszcze drugi. Jest nim wybitnie polityczne nastawienie „Strzelca”. Przecież to nie jest żadną tajemnicą, że „Strzelec” stanowi przybudówkę dla B. B., a w wielu powiatach wręcz jest używany jako bojówka „sanacyjna” do rozbijania zgromadzeń opozycyjnych. Nie można się wobec tego dziwić ludziom, że „Strzelca” nie chcą. Trudno istotnie od nich wymagać, by oddawali synów bojówce, mającej ich uczyć rozumu przy pomocy pałki.

Wreszcie kwestja „strzelczyń”. Organizuje się je — nie wszędzie zresztą — równoległe do oddziałów męskich. Po co? Jeśli na tle dzisiejszego stanu bezpieczeństwa Polski można zrozumić wojskowe przysposobienie młodzieży męskiej, to absolutnie niczem się nie da usprawiedliwić militarzacji młodzieży żeńskiej. Jest ona bezcelowa i szkodliwa. To też nie dziw, że szanu-

jącą się dziewczyna unika organizacji „strzeleckiej” jak ognia...

Spółeczeństwo zbyt pobłażliwie dotąd patrzyło na to, jak za jego pieniądze podatkowe utrzymywany „Strzelec” zabawiał się polityką. To się jednak kończy. Zewsząd słychać głosy protestu. Pełno ich jest zwłaszcza na łamach pism ludowych!

Sp. Aniela Twardowska
Zmarła zapisała cały majątek na cele dobroczynne

Wczoraj zmarła w Poznaniu śp. Aniela Twardowska, właścicielka kamienicy przy ul. Podgórznej 10 a, ofiara bandyckiego napadu Bartoszewskiego, skazanego za to na śmierć przez sąd doraźny. W dniu 18 bm. śp. Twardowska opuściła szpital miejski, w którym na skutek zadanych przez bandytę ran przebywała od dnia 16 grudnia ub. roku. Stan śp. Twardowskiej był jednak nadal poważny. W sobotę stan jej zdrowia nagle się pogorszył i wczoraj nastąpił zgon.

Sp. Twardowska, która uchodziła za osobę bardzo zamożną, przeznaczyła cały swój majątek na rzecz Związku Tow. Dobroczynności „Caritas”. Zapis obejmuje gotówkę, papiery wartościowe, kilka kamienic w Poznaniu i Szamotułach oraz place budowlane w Poznaniu i Krakowie. Wartość zapisu na cele dobroczynne ocenia się na około milion złotych. (kl)

Budowa trawlerów w Polsce

Gdynia, 21. I. (Tel. wł.) Minister Składkowski oświadczył ostatnio w komisji budżetowej Sejmu, że w najbliższym czasie zbudowane będą na stoczniach polskich cztery poławiacze min dla marynarki wojennej.

Wyławiacze min (trawler) są to niewielkie, płytko zanurzone okręty, służące do wyławiania min morskich, postawionych przez nieprzyjaciela celem utrudnienia żeglugi przeciwnikowi. Trawler mają specjalne urządzenia, zwane tralami, zapomocą których przecina się pod wodą linki, łączące miny z kotwicami. Mina, pozbawiona kotwicy, wypływa na powierzchnię morza, gdzie się ją rozstrzeliwa z działka, znajdującego się na pokładzie trawlera. Do posiadanych przez polską marynarkę wojenną trzech trawlerów („Czajka”, „Jaskółka”, „Mewa”) przybyć mają cztery nowe, każdy po 170 t. wyporności, które budowane będą w Gdyni i Modlinie. S. B.

Wystawa pamiątek powstaniowych

Warszawa, 22. I. (PAT.) Wczoraj nastąpiło otwarcie w gmachu Muzeum Narodowego wystawy powstania styczniowego. Zebranych oprowadzał i udzielał wyjaśnień dyr. Muzeum Narodowego p. Gembarzewski.

Zamach na premiera mandżurskiego

Szanghaj, 22. I. (PAT.) Premierowego państwa mandżurskiego zginął wskutek wybuchu bomby. Ambasador japoński został w czasie wybuchu ciężko poraniony.

Olbrymi strajk autobusów

Londyn, 22. I. (PAT.) Wybuchł tu strajk pracowników autobusów i objął przeszło 10.000 pracowników, czyli prawie połowę ogółu pracowników. Z 200 linii autobusowych unieruchomionych jest przeszło 100.

Zgon powieściopisarza angielskiego

Londyn, 22. I. (PAT.) W Londynie zmarł wczoraj znany powieściopisarz George Moore.

Wiadomości Sportowe
na stronie 3-ciej

